

نومرو : ۱۰۳

اداره خانه

ایستانبول. جفال اوغلی، دائره اجتهاد

تلهفون نومروسی : ۸۶۵

"Idjtihad" Constantinople

بشنجی سنه

اجتهاد

حریت فکریه یه خادم

هر هفته حیقار اجتماعی، ادبی مجموعه

مدیر مرخص : الرامی صفا

۲۴ نیسان ۱۳۳۰

آبونه

سنه لك آلتی آلتی

تورکیا ایچین ۵۴ غروش ۳۰ غروش

ممالك اجنبیه ایچین ۱۵۱ فرانق ۸ فرانق

نسخه سی ۵۰ یارم

عشق وایاق پارماقلری

— عاصمه خانم أفندیبن حسنه مکتوب —

اولا بنی سن سودك، يالواردك، ياقاردك، بنم عشقم
 عانا سنك غلیانكه سونوك برجوابدی . نهایت بنی آلدك .
 بن زنكیندم . آتم ، آرابام واردی . بوتون بوكونك
 كنجلری بنی ایستورلردی . هر كسك ایستدیكنه سن
 نائل اولدك . مسعوددك . و بن سكا صادقدم . صوكر
 ناصیل اولدی ، بر دنبره دوندك . بنندن صوغودك . بنی
 كورمكدن قاجدك وینه نهایت بنی بوشادك . . . بو
 مکتوبی التجه ظن ایتمه كه سكا یالوارییورم . فقط مراق
 ایدیورم ! نیچین بنی ایسته میه سك ؟ بنم نهم وار ؟ یاخود
 نهم اكسیك ؟ . . . داها بوسنه قاضی كوی قادینلری
 آراسنده کی كوزهللك مسابقه سنده برنجی كلدیم . تحصیلم
 برنجی درجه ده . . . زنكینم ده . . . احواله نیچین بنی
 ایسته میه سك ؟ بنندن كوزهللی بولسه ك بیله امیم كه بنندن
 زنكیننی بولامایا جقسك . احواله نیچین ؟ نیچین بنی
 ایسته میه سین ؟

عاصمه

۲

حسنندن عاصمه خانم أفندی به مکتوب

أوت كوزهل قادین ، بن سومشدم . فقط سومك
 ندر ؟ بونی بیلورمیسك ؟ . . . سومك هر كس ایچین باشقا
 برشیدر . طپقی مزاجلرك ، تیلرك باشقا باشقا اولماسی
 كی . . . كیمی قاشه كوزه ، كیمی جلده ، كیمی آلاره
 آیقلره ، كیمی شیشمانلغه ، ضعیفلكه ، كیمی استمرلكه
 بیاضلغه ، كیمی بویه ، كیمی قالجایه باقار . حال بوكه بن . . .
 پروفیله باقارم . . . داها مکتبدن بری عاتمدنر : بریسیله
 قونوشوركن اونده نه پروفیلی اولدیغنی آرادم . مثلاً كوپك
 پروفیلی بر آدامله قونوشوركن اونك لافلرینی حاولامایه
 بکزه تیرم . دنیاده نه قدر آدام وارسه هپسنده بر حیوان
 پروفیلی واردر . کوپریدن كچركن ، اوکی قالابالقی بر
 غازیبنوده اوطوروركن هر كسك یوزینه دقت ایده رم .

داها بر پروفیلسزه راست كلدیم . هپ انسان قیافته
 كیرمش ، انسان ماسكه سی طاقش حیوانلر . . . بر سورو
 كوپك ، اوکوز ، كچی ، لیلک ، آت ، أشك ، باقوش ،
 قارتال ، طاووق ، پاپاغان ، آری ، کووه رجین ، قارغا ،
 بالقی ، آبی ، قاز و قاپلان و الخ . . . كوچككن صاف
 و معصوم بر مراق ایله او قودیم فیزیونومی نظریه لری بنم
 خیالمه اوقادر تأثیر ایتمشدر كه ، كندیی لافونته نك ماصاللرینی
 كوسته رهن جانلی بر آلوم ایچنده صانیرم . مثلاً قارشیدن
 بردو ستم كلبور ، بر كره باقارم ، یوكسك قیرمزی فیی ،
 آلا جالی قوستومی ، پارلاق بویون باغی . . . بورنك
 اوجی سیوری . . . قوللری قالدیق و قاپاریق . . . ادعاجی
 و جسور . . . یاندن باقیتجه نه اولدیغنی كورور و ایچمدن :
 — آه ایشته بر خوروس . . .

دیرم . کلیر ، المی طوتار ، قیرمزی یوزینه ، طپقی
 بر كل اییكه بکزه دین فسنه باقارم . سسی كسکین و نوطلری
 اوزوندنر . صانكه بوتما دیلأ توتر . اوندن آریلیر ، دیکرینه
 راست کلیرم . چكسه سی ، آغزی یاییقدر . با جاقلری
 پایتقدر . یا وات یواش سویلر و یا ناقلرینی كهره دك كولر .
 — اوردهك ، اوردهك . . .

دیرم . و او واقواقلا دقجه بن كشفمدن نمون و مستریخ
 اونك قانادلرینی ، قویروغنی آرار ، حتی اونلری ده اوستده
 بولورم . مشهور آداملرك ، بویوك محررلرك ، ناظرلرك
 مبعوثلرك ، بویوك مأمورلرك پروفیللری از برمدنر .
 پروفیللری بیلدیكم ایچین یکی ناظرلرك اقتدار موقعنده
 نه یا جاقلرینی عینله هر كسه سویلرم . حتی ارقا داشلرم بكا :
 — سن آسکیدن كه ایدك ، پیغمبر اولوردك . . .

دیرلر . ظن ایدرلركه بنم كرامتم وار . خایر ، خایر ،
 بن یالکز پروفیللری طانیرم . أشك پروفیلی بر آدام
 مطلقاً أشكجه ، آرسلان پروفیلی بر آدام مطلقاً آرسلانجه
 حرکت ایده ر . بر آدامده هانکی حیوانك پروفیلی وارسه
 مطلقاً او حیوانك اخلاقی ده واردر . اوکوز پروفیلی
 بر آدامده اصلاً قورنازلق ، حيله ، ذکا اولاماز . أشك
 پروفیلی اولان عنادجی ، یعنی كبار معناسیله شباتكاردر .
 آری پروفیلی صوقار ، كوپك پروفیلی كورولتو ایدر ،

دیشلرینی کوسته ریر، قاپلان پروفیلی آزه و مرحت
بیلمز، پاناغان پروفیلی دورمازه تقلید چقاریر، کوکرچین
پروفیلی دورمازه عشق و شفقت قومدیاسی اوینار. تیلکی
پروفیلی هرکسی آلداتیر.

دوموز پروفیلی ییر، ایچر، کیفنه باقار.

قادینلرکده هپسی ارککلرکی بر حیواندر. اولنرده
مطلقا بر حیوانک پروفیلی واردر. شیشمان، قوجامان
مهملی، دالغین و آغیر برقادین تمامیه براینکدر. ضعیف،
خویسز، اسمر، چیرکین، فقط یالکز کوزلری کوزهل
برقادین کچیدر. اک کوزلری چالی قوشی، قاناریا، نمسه
طاووغی پروفیلنده اولانلردر. بو اوچ پروفیلک هیچ
برسی سنده یوقدر. کچن یازدی. ایلک دفعه فنه رده
بربریمزه راست کلشدر. بن همن سنک پروفیلکی آردم
فقط بولامادمی.

— آه عجیانه؟

دیور، یوزیگه باقوب باقوب بولامارتمجه سنی سومکه
باشلا یوردم. مادامکه سنده بر حیوان پروفیلی یوقدی.
او حالده انسانلرک، قادینلرک ... سنده هیچ بر
یروفیل اولمادیغی ایچین هیچ بر حیوان اخلاقی، هیچ
بر حیوان طبیعتی ده یوقدی. بعض ینه شبهیه دوشویور:
— آلدانیورم، اوندهده بر یروفیل وار اما بن
کوره میور، بن فرقه وارامیور...

دیوردم. ازدواجزدن اول، محبت کونلرند سنک
یوزیگه اوزون اوزون دالیشلریمی احتمال عشق بحرانلری
صانیوردک. خیر. بن هپ سنک پروفیلکی آرایور
وسنی هیچ برشیته بگزمه میوردم. پروفیلکی بولامانجه
سنی سوردم. وغالبا سنده بنی ... آلتی آی نه قادار
خوش بر حیات کچیدرک. طبیعی خاطرلارسک. فقط
برصباح ... آه کشکی سندن اول قالقماییدم ... ارکن
قالقمش و پنجره نك یاننه اوطورمشدم. سن حالا
یاتیوردک.

— بونه تنبللک...

دیدم. دوعرولدک گیندک. و قاریولانک ایچنه
اوطوردک. هوا براز سریندی. یانان صوبا داهالودای

ایصتیا مشدی. بردن یوره کم چاریمغه باشلادی. بوغولویور
کی اولویوردم. سن ترلکلرینک اوزرینه دوشمش اولان
مور چورابلرکدن بریسنی صاغ آیاغک پارماققریله
طوتدک. یوقای قالدیردک و یاتاغک ایچنه اوطوراراق
کیدک. چورابک اوبر اشنی یردن آلق ایچون، صول
آیاغی اوزاتیوردک. کورمه مک ایچین یوزیمی چویردم.
اوت کوزهل قادین، سن آیاغک پارماققرینی طبیعی
برأل کی قوللانیوردک.

— یرمنجی عصرک اورتا یرنده، دییوردم،
خلقتدن، یاخود تکاملدن شو قادار یوزبیک سنه
صوکرآ...

وتیتریوردم. خاستالاندم. سن بنی یره سهرمن
ضربه نك نه اولدیغی اصلا بیلمیوردک. یادیغمز زمان
بوروشان کوملککی آیاغک پارماققریله طوتوب چکیوردک.
و بن بونی دویجه دیشلریمی صیقیور، تکرار تیرمه مک
باشلا یوردم. ینه ا کلامیور،

— غالبا هوا صوثوق، اوشویورسک ایشته ...
دییوردک. ینه برصباح صوبانک اوکنده کی قولتوغه
اوطورمشدک. آیاقلرکده چوراب یوقدی. ینه قلم آتمغه
باشلادی. آیاغک پارماققریله صوبانک هنوز ایصینایان
قپاغی آچیور، قیملدامایارق یاتیور، تکرار قاپیوردک.
صوکره یینه برکون سوکیلی کدک آیاقلرکله اوینایوردی.
داها چورابلرینی کییمه مشدک. یوره کم خویلادی. فقط
دیشمی صیقدم. باقدم سنک آیاقلریگک پارماققری اوزوندی.
هم برافسله اوزوندی. بو اوزون پارماققرکله کدی بی
قوللرندن طوتویور، کوچوک بر چوجوق کی هوایه
قالدیریوردک. عاتا آیاقلریکی، آلرک کی، حتی آلرکدن
داها ای قوللانیوردک.

کوزلریمی یوزیگه قالدیردم. و آوان اوقادار آرایوبده
بولامادیغ پروفیلکی کوردم. سن مایموندک ... آلنک دار
و براز آغزک ایلرییه چیققدی. کوزل و بارلاق جلدک
بومایمون اسکلتنی تمامیه اورته میوردی. هله آیاقلرک ..
امان یاربى ... طبیعی بر مایمونک اوچنچى و دردنجی
آلریدی. سن برازداها غیرت ایتسه ک یردن چورابلریکی

کوز یاشلرله ۳۰ صانکه آقار هپ زهرلرم .
کوز یاشلرله صانکه اولور ماتم مذاب ! .

لکن قولاقلمده ندر آسنهین بو سسس ؟
بر سسس که قلبه داملائیور آتش جنون !
هیهای ! . . او بر صدای ألم ، بر صدای یأس ،
هیهای ! . . او بر صدای فلاکت که پک اوزون !

آرتق یتر بوچکدیکم ، آرتق یتر یتر ،
نیچون شفقلمده بزم گلرلر آچاسین ؟
نیچون تخیلاتی قهر ایله سین کدر ؟
نیچون بزمده خنده لرم انجی صاچاسین ؟ !

یوق ، یوق . . شفقلمده چیچک ، خنده ایسته م ،
ظلمت لک قاناتلری آلتنده آغلام !
انجی بزم حیاتمه واقف اولور ألم ،
بزم ماعمله قرحه مجرانی باغلام ! .

ای کورک ! . اوزات ، اوزات باکسا سن بر قدح شراب !
بی روح قالان امیدمه صبا ویرر حیات !
اولسون بوتون دوشونجه لرم میله هپ سراب ،
اوجسون سمارلمده ضیا صاچلی آلهات ! . .

رقص ایلیم بو نشئه کاذبله بر زمان ،
کلکسین قولوم وجودی رعشه یله باغلا سین !
دونسون دامارلمده کزمن پنه رنگلی قان ،
ئوکسوز قالان اوطهمده تأملله آغلا سین ! . .

بک یوسف ضیا

آلمق ، صوبانک قاباغنی آچق ، یورغانی وکوملککی
دوزملک ، کدی یی طوتوب هوایه قالدیر مق ده کیل ، حتی
ایاقلریکک بواوزون و تکامل ایتمه مش پارماق لریله یمک
ییه بیله جک ، حتی پیانو چالاییله جکدک . او وقت سندن
بورکدم . بر دهاا سنکله بر یاتاغه کیرمه م . کندیمی بالطا
کیرمه مش بر اورمانده ظن ایدیور ، کندیمی قبل التاریخ
مخلوقلردن بر نسناس ایله اولتمش ، صانیوردم .

یبرمنجی عصرده وجودنده قبل التاریخی اعضالری
اولان ، طبیعی بو کونک مایمونلری کی ایاقلرینی آل دییه
قوللانان ، تکامل ایتمه مش بر مخلوقدن ، یعنی سندن
قاچدم . اوزاقلاشدم .

آل کی قوللانیدیگ بواياق لردن بردانه سنی شیمدی
قلبکک اوزرینه قوی . و او یله حکم ایت . آرتیق سنی
سومه مکده حقلی ده کیلمی یم ؟ ...

۳

فاطمه خانم آفندیدن حسنه تلفراف

— غایت مستعجل —

مکتوبکی او قومادن بیر تدم ، سندن نفرت ایدرم . صاقین
بر دهاا بکا مکتوب کونده رمکه قالقما . صوکر ا قنا
اولور سک ...

عمر سیف الدیر

رباعیات خیام

وقتست که از سبزه جهان آریند
موسی صفقان زشاخ کف بنمایند
عیسی صفقان زخاک بیرون آیند
در چشم سحاب دیده ها بکشایند .

شیمدی جهانک یشیلک لره سوسلندیکی ، دالردن ، « ید
بیضای کلم کی فیلیزلرک ظهور ایتدیکی ، عیسانک اولودیر یلتیچی
نفخه سیله واقع اولان تجدد حیاته مائل نباتاتک طوبراقدن
چیقدی ، بولوطک کوزلرینک [آغلاماق ایچین] آچیلدی یی بیر
زمان در .

هان تانهی بر تن خود غصه و درد
تاجع کنی سیم سفید وزر زرد

امید نولدکدن صوگرا .

— محترم رضا توفیق پک آفندی به —

هیهای ! . . کوزلمده امید ایتدی اتخار !
قالدم بو یاصلی ، کهنه مناسرده کیمسه سز ؛
یوق شمدی گللمده بزم ژاله مسار ؛
قلبده سیزلایورینه آه آجیدیگک او ایز !

چیت یوق . . سکوت ایچنده بایلمش بوتون جهان ،
بوغمش کولن ایشیق لری بر پنجه سیاه ؛
وحشی قارالتیلر ایله دولش هپ آسمان ؛
بعضا لقای ظلمتی طیرناقلیور بر آه ! . .

بزم ماعمله باش باشه تنهجه ایگلهرم ،
ئوکسوز نظرلرمده یانار قطره عذاب !